

1446-02

STARTNOTITIE GLASTUINBOUWLOCATIE CALIFORNIE

GRONDEXPLOITATIEMAATSCHAPPIJ CALIFORNIE I.O.

24 juni 2004

110501/CE4/001/200942

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding voor deze startnotitie	3
1.2	Doel van de m.e.r.-procedure	4
1.3	Inspraak belanghebbenden	5
1.4	Leeswijzer	6
2	Het voornemen	7
2.1	Waarom een uitbreiding van glastuinbouw?	7
2.2	Locatiekeuze	9
2.3	Begrenzing van de locatie	11
2.4	Voorgenomen activiteit en doel	12
3	Beleidskader en huidige situatie	14
3.1	Vastgestelde kaders	14
3.2	Beleidskader	14
3.3	Te nemen besluiten	15
3.4	Huidige situatie en autonome ontwikkeling	16
4	Proces van alternatiefontwikkeling	21
4.1	Algemeen	21
4.2	Voorlopig voorkeursalternatief (VVA)	21
4.2.1	Uitgangspunten VVA	21
4.2.2	De ruimtelijke inrichting	22
4.3	Hoe verder in het MER	23
5	Te verwachten milieueffecten	26
5.1	Algemeen	26
5.2	Te beschouwen milieueffecten	26
5.3	Verkenning milieueffecten	27
5.4	Beoordelingskader	32
6	Verdere procedure en tijdsplanning	34
6.1	Procedure	34
6.2	Tijdsplanning	36
6.3	Rolverdeling partijen	36
6.4	Inspraakmomenten	37
	Bijlage 1 Toelichting op locatiebegrenzing	38
	Bijlage 2 Planontwerp	41
	Bijlage 3 Verklarende woordenlijst	46
	Colofon	48

HOOFDSTUK 1 Inleiding

1.1 AANLEIDING VOOR DEZE STARTNOTITIE

De Grondexploitatiemaatschappij Californië heeft het voornemen om op de locatie Californië in de gemeente Horst aan de Maas een glastuinbouwgebied te ontwikkelen met een bruto oppervlakte van 271 hectare. Om dit voornemen planologisch mogelijk te maken is een wijziging van het geldende bestemmingsplan noodzakelijk.

Op grond van het Besluit milieueffectrapportage van de Wet milieubeheer (Besluit m.e.r.; Stb. 1994, nr. 540, zoals gewijzigd bij besluit van 7 mei 1999, Stb. 224) geldt de m.e.r.-procedure bij de aanleg van een glastuinbouwgebied van 100 ha of meer (Besluit m.e.r., onderdeel C, categorie 11.3). Hierbij gaat het om de volledige activiteit, dat wil zeggen de kaveloppervlak bestemd voor glastuinbouw samen met de oppervlakte benodigd voor alle niet-glastuinbouw bebouwing, wegen, water en groen, die immers niet los kunnen worden gezien van de glastuinbouwbestemming zelf.

MER bij Provinciaal Omgevingsplan Limburg

LOCATIEKEUZE

In het Besluit milieueffectrapportage is aangegeven dat een milieueffectrapportage (MER) in een zo vroeg mogelijk stadium van besluitvorming, bij voorkeur op het niveau van locatieafwegingen, opgesteld dient te worden. Het besluit geeft immers aan dat het MER gekoppeld dient te zijn aan het plan dat als eerste in de aanleg van, in dit geval glastuinbouw, voorziet. Het betreffende plan dient concreet te zijn en uitspraken te doen over bijvoorbeeld de functie, begrenzing en inrichting van het gebied. Tevens dient dit plan voor beroep vatbaar te zijn, hetgeen betekent dat er elementen in dienen te zitten waartegen eenieder bij de rechtbank (Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State) het betreffende besluit kan aanvechten.

Vanuit voorgaande wetenschap heeft de provincie Limburg ervoor gekozen om een concreet voor beroep vatbaar besluit over de glastuinbouwlocatie Californië te nemen. Een dergelijk concrete beleidsbeslissing, leidt tot de plicht voor het opstellen van een MER en het volgen van de m.e.r.-procedure. Op het niveau van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) is in dit kader een MER gericht op de locatiekeuze uitgevoerd, waarin 16 verschillende locaties voor glastuinbouw zijn onderzocht. Na vergelijking en weging van optredende effecten en economische mogelijkheden zijn in het MER vier locaties verder onderzocht. Deze vier locaties waren ten aanzien van optredende effecten nagenoeg gelijk. De locaties Californië en Siberië zijn hiervan als projectvestigingslocaties gekozen, vanwege de iets gunstigere milieubeoordeling en vanwege de mogelijkheid om aan te haken bij de bestaande projectvestigingen voor glastuinbouw. Het MER voor de locatiekeuze is getoetst door de Commissie-m.e.r., die oordeelde dat deze provinciale MER de essentiële informatie bevat om een besluit te kunnen nemen over nieuwe locaties.

Bij de behandeling van het POL bij de Raad van State (RvS) is echter gebleken dat het POL ten aanzien van de glastuinbouwlocaties niet gezien kan worden als een concrete beleidsbeslissing. Het besluit is niet concreet aangezien er op het niveau van percelen nog geen duidelijkheid is gegeven of deze gebruikt blijven worden op de huidige wijze of dat er een verandering naar projectvestiging glastuinbouw dient op te treden. Verder is door de RvS geconstateerd dat er onvoldoende inzicht is gegeven in de op de locatie aanwezige natuurwaarden en hoe hiermee omgegaan dient te worden. In feite zegt de uitspraak van de RvS dat er door de provincie slechts beleidsmatig is aangegeven hoe de locatie Californië ontwikkeld kan worden. Hiermee is het 'harde' karakter van de concrete beleidsbeslissing komen te vervallen. De consequentie hiervan is dat niet het POL, maar het bestemmingsplan wordt aangewezen als het eerste ruimtelijke plan waarin de locatie wel concreet wordt geregeld, waardoor voor een bestemmingsplanwijziging alsnog een m.e.r.-procedure gevolgd dient te worden. Daar de locatiekeuze op basis van het provinciale MER niet meer ter discussie staat, betreft het MER in het kader van de besluitvorming over een nieuw bestemmingsplan, een MER gericht op de inrichting van de glastuinbouwlocatie Californië.

MER bij bestemmingsplanwijziging

Op basis van de bestemmingen die op de locatie Californië van toepassing zijn kan zonder een bestemmingsplanwijziging in meer of mindere mate een ontwikkeling tot glastuinbouw gerealiseerd worden. Op bestemmingsplanniveau dient voor de bepaling van de m.e.r.-plicht echter gekeken te worden naar de omvang van de activiteit en niet naar de omvang van de bestemmingsplanwijziging (uitspraak Ruigoord). De mogelijkheden die het vigerende bestemmingsplan nu biedt zijn derhalve slechts ten dele relevant. De gebiedsdelen waar nu reeds glastuinbouw geëxploiteerd wordt, kunnen (indien passend binnen het beoogde ontwikkelingstraject) buiten de bepaling van de omvang gehouden worden. Andere gebiedsdelen, waar de ontwikkeling tot glastuinbouw mogelijk is, maar nog geen glastuinbouw gerealiseerd is, dienen wel meegenomen te worden bij de bepaling van de omvang. Dit geldt ook voor de gebiedsdelen waarvoor de bestemming moet worden gewijzigd in glastuinbouw. Indien het totaal van de nog niet ontwikkelde glastuinbouw en de gewenste nieuwe bestemming glastuinbouw de 100 ha (bruto) overschrijdt, is er sprake van m.e.r.-plicht. Omdat de gemeente Horst aan de Maas een integrale en projectmatige ontwikkeling van het glastuinbouwgebied voor staat en dus de bestemmingsplanwijziging op het gehele gebied van toepassing is, wordt de 100 ha norm overschreden en wordt ten behoeve van de besluitvorming over de verdere inrichting van het gebied de m.e.r.-procedure doorlopen.

INRICHTING

1.2

DOEL VAN DE M.E.R.-PROCEDURE

Doel van m.e.r. is het milieubelang, naast andere belangen, een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over activiteiten met mogelijk belangrijke gevolgen voor het milieu. In dit geval betreft het de besluitvorming over het ruimtelijk plan – het nieuwe bestemmingsplan – voor het glastuinbouwgebied Californië. Procedureel betekent dit een koppeling van de m.e.r.-procedure aan de bestemmingsplanprocedure. Inhoudelijk betekent dit dat de mogelijke gevolgen voor het milieu door de glastuinbouwontwikkeling, worden onderzocht en vastgelegd in een milieueffectrapportage (het MER).

De m.e.r.-procedure geeft betrokkenen vroegtijdig de kans aanbevelingen te doen over hetgeen in het MER onderzocht gaat worden. Daarnaast heeft de m.e.r.-procedure de functie om de voorgestelde invulling van een activiteit met mogelijk belangrijke gevolgen voor het milieu – in dit geval de ontwikkeling van glastuinbouw – te overdenken en (vanuit milieuoogpunt gezien) realistische voorstellen te doen voor een alternatieve invulling. Tot

slot wordt bij de m.e.r.-procedure een onafhankelijke instantie, de Commissie voor de milieueffectrapportage (commissie-m.e.r.), betrokken bij de vraag of alle feiten kloppen en of alle relevante (milieu)aspecten in beschouwing zijn genomen.

1.3

INSPRAAK BELANGHEBBENDEN

Voorliggende Startnotitie is de eerste stap in de m.e.r.-procedure. De functie van de Startnotitie is daarbij drieledig:

- markering van de formele start van de m.e.r.-procedure door bekendmaking van de Startnotitie;
- het informeren van de betrokken personen en instanties over de voor de besluitvorming relevante aspecten van het voornemen;
- richting geven aan de inhoud van het op te stellen MER.

De Startnotitie geeft op hoofdlijnen inzicht in het 'wat', 'waar' en 'waarom' van de voorgenomen activiteit glastuinbouw op de locatie Californië en het 'hoe' en 'wanneer' van de gekoppelde m.e.r.-/bestemmingsplanprocedure. Het doel hiervan is de belanghebbenden voldoende informatie te geven over het initiatief als zodanig en over wat wel en wat niet in het MER uitgezocht zal worden. Via de mogelijkheid van inspraak op de Startnotitie kunnen belanghebbende aangeven welke informatie met het MER beschikbaar dient te komen.

Nadat de Startnotitie door het College van Burgemeester & Wethouders van de Gemeente Horst aan de Maas is vastgesteld volgt de inspraakperiode op deze Startnotitie. Inspraakreacties met betrekking tot de Startnotitie kunnen worden gericht aan het bevoegd gezag:

College van Burgemeester & Wethouders van de gemeente Horst aan de Maas
Afdeling Ruimte & Milieu
Postbus 6005, 5960 AA HORST
Onder vermelding van m.e.r. glastuinbouwlocatie Californië

Het bevoegd gezag in de persoon van de heer M. van Heereveld (tel. 077 4779 777) is aanspreekpunt voor informatie met betrekking tot de m.e.r.- of de bestemmingsplanprocedure. Inhoudelijke vragen met betrekking tot de Startnotitie of over het glastuinbouwproject Californië als zodanig, kunnen worden gericht aan de initiatiefnemer: GEM Californië i.o., correspondentieadres: gemeente Horst aan de Maas, Afdeling Ruimte & Milieu, Postbus 6005, 5960 AA Horst ter attentie van de heer W. Theijse, (tel. 0651 221 543, e-mail wybe.theijse@atoskpmgconsulting.nl).

1.4

LEESWIJZER

In de Startnotitie wordt in hoofdlijnen ingegaan op:

- De aanleiding van deze m.e.r-procedure, wat er aan vooraf is gegaan en het doel van deze m.e.r-procedure. Daarnaast welke inspraak mogelijkheden er voor belanghebbende zijn en tot wie zij zich kunnen richten (hoofdstuk 1).
- Waarom er een noodzaak bestaat om de glastuinbouw uit te breiden, waarom deze locatie gekozen is, wat de begrenzing van de locatie is en welke doelstelling voor de verder ontwikkeling gesteld is. (hoofdstuk 2).
- De kaders waarbinnen de glastuinbouw op de locatie Californië ontwikkeld kan worden, welke besluiten nog moeten volgen en een beschrijving van de huidige situatie en autonome ontwikkeling op hoofdlijnen (hoofdstuk 3).
- De onderscheiden inrichtingsalternatieven, de werkwijze daarbij en de bouwstenen waarmee de inrichtingsalternatieven verder worden ontwikkeld in het MER (hoofdstuk 4).
- De relevantie milieueffecten, een verkenning van de milieueffecten en het beoogde beoordelingskader voor de toetsing van de milieueffecten (hoofdstuk 5).
- De verdere procedure van de m.e.r.- en bestemmingsplan, tijdsplanning, roiverdeling van de partijen en inspraakmomenten (hoofdstuk 6).

In de bijlagen is relevante achtergrondinformatie gegeven.

HOOFDSTUK

2 Het voornemen

2.1

WAAROM EEN UITBREIDING VAN GLASTUINBOUW?**BELANG VAN DE
GLASTUINBOUWSECTOR IN
LIMBURG**

Binnen de provincie is de glastuinbouw in Noord- en Midden-Limburg een belangrijke economische en ruimtelijke factor. Hiervoor is een geprognosticeerde autonome groei voorzien. Daarnaast is ruimte nodig voor verplaatsing van glastuinbouwbedrijven uit gebieden waar een herstructurering van glastuinbouw is voorzien. Californië is een van de tien nieuw te ontwikkelen projectvestigingslocaties die op basis van het Bestuurlijke Afsprakenkader tussen het Ministerie van LNV en de Land- en Tuinbouworganisatie Nederland zijn aangewezen.

De regio Zuidoost-Nederland is in oppervlakte het grootste tuinbouwgebied van Nederland; qua productie komt deze regio op de tweede plaats. De ruim 600 agrarische bedrijven in de gemeente Horst aan de Maas vormen een belangrijk aandeel binnen dit potentieel. Binnen de genoemde 600 agrarische bedrijven valt met name het aandeel van de glastuinbouw (175 ha), vollegrondsgroenteteelt (875 ha), boom- en rozenkwekerijen (520 ha) en de champignonteleel (teeltoppervlakte 125.000 m² = ruim 10% van de Nederlandse productie) op. Daarnaast kent het gebied veel intensieve veehouderij.

Naast de primaire productie is ook de toelevering, de verwerking, de handel, onderzoek (PPO), onderwijs (AOC) en voorlichting sterk vertegenwoordigd. Voor de toeleverende en verwerkende industrie zijn de bedrijventerreinen Hoogveld en Melderslosche Weiden in de gemeente Horst aan de Maas aangewezen als bovenregionale vestigingslocatie. Beide bedrijventerreinen zijn inmiddels gerealiseerd. De handel concentreert zich op het terrein van de gemengde veiling ZON in Venlo, onder te verdelen in ZON (groenten en fruit) en FloraHolland vestiging ZON (bloemen en planten). Op het veilingterrein bevindt zich daarnaast het ZON Fresh Park, een logistiek centrum waar bedrijven zijn gevestigd die actief zijn in de verwerking en distributie van groente, fruit, bloemen, planten en boomkwekerijproducten. In Straelen (in Duitsland, gelegen op 10 km afstand van veiling ZON) is recentelijk een nieuwe bloemenveiling geopend.

De ligging ten opzichte van Duitsland heeft er toe bijgedragen dat Duitsland de belangrijkste afzetmarkt is geworden voor de glastuinbouw in Zuidoost-Nederland (met name het Ruhrgebied). Binnen een straal van 100 km bevinden zich 17,5 miljoen consumenten.

UITBREIDING GEWENST

De regio Zuidoost-Nederland en specifiek Noord- en Midden-Limburg ligt op een strategische positie en op grond van bovenstaande ontwikkelingen is uitbreiding van glastuinbouw noodzakelijk en wenselijk. De specifieke ontwikkelingen binnen de sector ten aanzien van bedrijfs- en afzetstructuren, schaalgrootte, collectieve voorzieningen en

